

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 8566/2021
23.02.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Иване Рађеновић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Александар Петровић, адвокат из ..., против тужених ББ из ..., запосленог у ... „...“, са седиштем у ..., Привредног друштва „Direktno Digital News“ д.о.о. Београд, са седиштем у Београду и ВВ из ... интернет портала – медија „direktno.rs“, чији је заједнички пуномоћник Милица Марић Крстић, адвокат из ..., ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду ГжЗ 256/21 од 02.09.2021. године, у седници одржаној 23.02.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду ГжЗ 256/21 од 02.09.2021. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду ПЗ 273/20 од 20.04.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражила да се обавезу тужени ББ из ..., тужено привредно друштво „Direktno Digital News“ д.о.о. Београд и тужени ВВ из ... да јој солидарно на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа, настале објављивањем недопуштених информација на интернет порталу „direktno.rs“ дана ...2020. године, исплате износ од 500.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 20.04.2021. године до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужила тражила да се обавезе тужени ВВ из ..., одговорни уредник интернет портала – медија „direktno.rs“, да о свом трошку, без коментара и одлагања објави ову пресуду првог дана након правноснажности на интернет порталу „direktno.rs“, под претњом плаћања новчаног износа од 200.000,00 динара тужилци за случај необјављивања. Ставом трећим изреке, обавезана је тужила да туженима накнади трошкове поступка у износу од 51.900,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду ГжЗ 256/21 од 02.09.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђена пресуда Вишег суда у Београду ПЗ 273/20 од 20.04.2021. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 87/18) и нашао да је ревизија тужиле дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 1. ЗПП, али да није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, на интернет порталу „direktno.rs“, дана ...2020. године, објављен је текст под насловом „...: ...“, у коме је између осталог објављена и информација да: „ГГ сарађује са менаџментом ... и преко својих фирми добија новац из касе ..., што се види и у извештају Генералног државног ревизора. У једној од главних ГГ фирми „...“, осим ГГ већинског власника, сувласници су и директорка фирме АА, бивша ... ДД, ЂЂ из ... и ЕЕ, ... највећег и најскупљег ... пословног промашаја и националног дебакла, ... „...“. Компанија ..., у власништву фирме ... чији је газда такође ГГ, дугогодишњи је стратешки партнер „Телекома“ и везана је уговором са Дакле, добија финансијску подршку и из касе ...“. Привредно друштво „Direktno Digital News“ д.о.о. Београд је издавач медија- интернет портала „direktno.rs“, а тужени ВВ у време објављивања спорног текста био је ... медија - интернет портала „direktno.rs“. Спорни текст написан је у форми интервјуа, а као аутор је потписано лице ... Тужила је директор „...“ д.о.о. ..., а чланови тог привредног друштва су привредно друштво „...“ д.о.о. ... са уделом од 51%, тужила са уделом од 16,34%, ЕЕ са уделом од 16,33% и ЂЂ са уделом од 16,33%. Тужила је била заменица Јавна медијска установа „...“... као закуподавац и „...“ д.о.о. ... као купац, имају закључен уговор о закупу просторија ...

На основу овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилном применом одредаба Закона о јавном информисању и медијима и чланова 154. и 158. ЗОО, оценили да тужбени захтев тужиле није основан.

Врховни касациони суд налази да су судови супротно ревизијским наводима, правилно применили материјално право када су одбили тужбени захтев.

Законом о јавном информисању и медијима („Службени гласник РС“, бр. 83/14... 12/16) прописано је да је јавно информисање слободно и не подлеже цензури (члан 4. став 1.), да се путем медија објављују информације, идеје и мишљење о појавама, догађајима и личностима о којима јавност има оправдан интерес да зна, без обзира на начин на који су прибављене информације, у складу са одредбама овог закона и да свако има право да истинито, потпуно и благовремено буде обавештен о питањима од јавног значаја и средства јавног обавештавања су дужна да то право поштују (члан 5. став 1. и 2.), а одредбом члана 9. истог Закона прописано је да су уредник и новинар дужни да пре објављивања информације која садржи податке о одређеном догађају, појави или личности, са пажњом примереном околностима, провере њено порекло, истинитост и потпуност.

Члан 10. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, јемчи слободу изражавања свакоме, па и појединцима и штити слободу поседовања сопственог мишљења, слободу примања и саопштавања информација широког и разноврсног дијапазона информација и идеја. Обухвата и изражавање мишљења као што су критички и вредносни судови. Таква заштита није ограничена само на садржај који наиђе на позитиван пријем или који се сматра неувредљивим или индиферентним, већ и на оне информације и идеје које вређају, шокирају или узнемиравају. Ограничења слободе изражавања прописане су у одредби члана 10. став 2. Конвенције, а између осталог и заштита угледа и права других.

У конкретном случају, спорни текст везан је за појаве и догађаје о којима јавност има оправдан интерес да буде информисана, у складу са чланом 5. Законом о јавном информисању и медијима. Објављена информација у спорном тексту првенствено се односи на начин располагања средстава Јавне медијске установе „...“, сарадњом са ГГ и тврдњом да „преко својих фирми добија новац из ..., што се види и у извештају Генералног државног ревизора“. С тим у вези, правилно су нижестепени судови закључили да текст садржи информацију од јавног интереса, у складу са функцијом и улогом медија у друштву, којом се објективно указује на могуће неправилности у функционисању јавних установа од националног интереса и начину трошења буџетских средстава. Оценивши такође, да се у спорном тексту уствари говори о томе да треће лице ГГ, преко својих фирми добија новац од ..., а да се тужиља помиње само као мањински сувласник и директор његове фирме.

По оцени ревизијског суда, текст није објављен са намером дискредитације личности тужиље, већ ради информисања јавности о питању од јавног значаја и при том су информације које се односе на тужиљу да је директор и члан привредног друштва „...“ чији је већински сувласник ГГ и да је била заменица, истините и потпуне информације, па се исте не могу сматрати лезионо подобним да тужиљи повреди људско достојанство и проузрокују штету у смислу члана 5., 9., 15., 79., 102., 112. и 120. Закона о јавном информисању и медијима, да би она имала право на накнаду нематеријалне штете у складу са одредбама Закона о облигационим односима. Следом тога, правилно је одбијен и захтев за објављивањем пресуде, у смислу члана 120 Закона о јавном информисању и медијима.

Насупрот наводима ревизије, нижестепени судови су ценили и контекст у коме су изнете наведене информације, правилно налазећи да се у конкретном случају не ради о безразложном нападу на личност тужиље, нити о увреди, с обзиром на то да тужиља није означена као лице које на незаконит начин у својству заступника правног лица (директора „...“) послује и добија финансијску подршку из ..., нити да на такав начин то привредно друштво „добија новац из касе ...“. Осим тога, слобода изражавања и објављивања информација везана за одређене појаве и догађаје, нужно не захтева постојање доказа њихове апсолутне истинитости и отклањања сваке сумње, већ је довољно слободно изразити и објавити информацију засновану на извесном чињеничном основу.

На основу изложеног, неосновано се ревизијом тужиље указује на погрешну примену материјалног права, с обзиром на то да изнете чињеничне тврдње и по оцени овог суда, објективно нису лезионо способне, односно подобне да повреди углед и част тужиље у смислу одредбе члана 79. став 1. и 2. Закона о јавном информисању и

медијима и Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода. Наводи ревизије којима се оспорава утврђено чињенично стање, Врховни суд није ценио, с обзиром на то да се резизија из ових разлога не може изјавити (члан 407. став 1. ЗПП).

На основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић